

V Klánovickém lese by měl vzrústat podíl listnáčů (především dubu a břízy) na úkor smrku a borovice

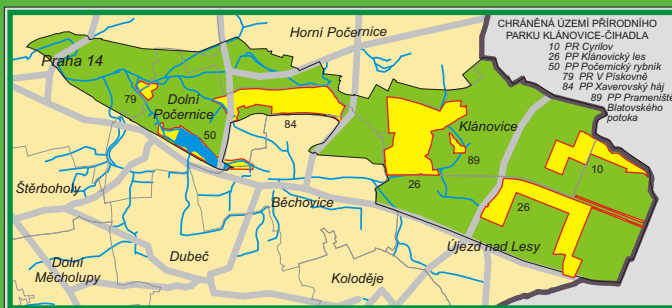
Největší rybník na území Prahy je chráněn jako přírodní památka Počernický rybník. V mělké přítokové části rybníka jsou vysoké ostřicové porosty s dominantní ostřicí dvouřadou. V litorálu rybníka roste rákos obecný, orobinec úzkolistý a chrastice rákosovitá. Z vodní vegetace můžeme jmenovat šejdardu bahenní. Vyskytuje se zde několik druhů obojživelníků mj. skokan zelený a skokan hnědý. Rozlehlá vodní hladina láká četné druhy ptáků, kteří zde mají tahovou zastávku a mnohé druhy zde hnízdí. Uvést můžeme např. potápku roháče, kachnu divokou, lysku černou a slíпку zelenonohou.

Na hrázi rybníka je porost starých dubů, z nichž některé dosahují velkých rozměrů a jsou tvarově zajímavé. Ve východní části na pravém břehu rybníka jsou rozsáhlé porosty vrb s několika druhy jako je vrba popelavá, vrba košíkářská či vrba trojmužná.

Přírodní park je ukázkou biocenóz, které jsou v pražském prostoru poměrně řídké zastoupeny. Je i významným rekreačním zázemím obyvatel okolních nově budovaných čtvrtí.

Jarní aspekt v přírodní památce Xaverovský háj oživují hájové druhy rostlin, dříve než je o místo na slunci připraví hustá zelená klenba listnáčů

V přírodní památce Počernický rybník je na hrázi porost tvořený převážně duby s malým podílem lip

Klánovice-Čihadla

Vyhlášen v roce 1991 na ploše 2 223 ha

Rozlehlý komplex klánovických lesů s několika zvláště chráněnými územími ve vazbě na Počernický rybník, který je také maloplošným chráněným územím.

Přírodní park tak představuje přírodovědecky pozoruhodný komplex a zároveň velmi důležitý rekreační areál.

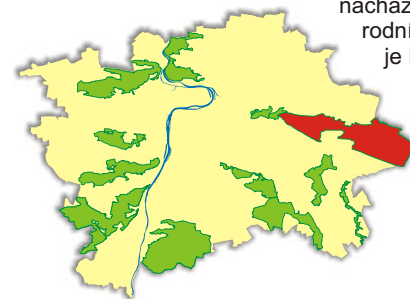

Letecký pohled na Klánovický les, který představuje jeden z největších lesních komplexů na území Prahy

Rozlehlý komplex klánovických lesů s několika zvláště chráněnými územími ve vazbě na Počernický rybník, který je také maloplošným chráněným územím. Přírodní park tak představuje přírodovědecky pozoruhodný komplex a zároveň velmi důležitý rekreační areál.

Nejrozsáhlejší pražský přírodní park ležící na severovýchodě území hlavního města je protažený ve směru západ-východ od okraje Kyjí až po hranici Velké Prahy ve východní části lesního komplexu Vídrholec. Jeho krajinný ráz podmiňuje většinou ploše modelovaný povrch tvořený na západě břidlicemi, drobami a pískovci ordovíku, které se zhruba od linie Horní Počernice-Běchovice postupně noří pod jíly, slepence a pískovce druhohorního křídovéhoho stupně cenoman. Tento živinami chudý podklad, v němž vystupuje řada rovinatých úseků s těžkými, špatně propustnými půdami typu arenických až oglejených kambizemí s ploškami glejů, podmiňuje celé přírodní prostředí charakterizované převahou acidofilních fytoocenóz a řadou zamokřených ploch.

Podstatnou částí parku jsou zalesněné úseky, dnes z větší části maloplošně chráněné. Na západě je to přírodní památka Xaverovský háj, východněji pak rozlehlý lesní komplex z větší části zahrnutý do přírodní rezervace Klánovický les-Cyrilov. Ještě dále k západu se pak nachází menší chráněné území přírodní rezervace V pískovně, což

je bývalá pískovna (dnes zatopená) s přilehlým úsekem nivy potoka Rokytky, která se stala refugiem mokřadní květeny, význačné mokřadní entomofauny, obojživelníků, mezi jiným i skokana skřehotavého a četných vodních ptáků včetně moudivláčka luž-

ního. Pro oba lesní celky jsou význačné bezkolencové, lipové i bikové doubravy, v menší míře i doubravy habrové. Roste zde bříza pýřitá a některé acidofilní rostliny, které jsou v užším prostoru Prahy vzácné, např. smilka tuhá nebo prha arnika. Blízkost teplého Polabí naznačuje výskyt ochmetu evropského na dubech, pro oblast mezofytika je charakteristická např. vrba ušatá.

V Klánovickém lese a u Cyrilova se nachází řada dávno opuštěných pískovcových lůmků, u nichž se vytvořila menší vřesoviště. Železniční trať Praha-Kolín lemují četné menší tůňky s rašeliníkem a bublinatkou jižní, kde žije zejména čolek velký, v okolních porostech pak skokan štihlý. Srovnání s unikátním průzkumem brouků Klánovického lesa z poloviny 20. století umožňuje odhalit změny ve složení fauny. Některé druhy tu již vyhynuly (střevlíček *Cymindis vaporariorum*), jiné dosud přežívají nebo se naopak nově objevily. Zachovalost rašelinných mokřadů dosud stále dokládá např. střevlíček *Bembidion humerale*. Z dobře prozkoumané skupiny pavouků tu byla zjištěna např. plachetnatka *Saariatoa abnormis*. Lesní porosty oplývají i bohatstvím především vlhkomilných druhů hub.

Okolo soutoku Blatovského a Běchovického potoka na rozhraní ordovických a nadložních propustných cenomanských vrstev roztroušeně vyvěrají prameny a v jejich okolí se ojediněle nacházejí malé plochy bezkolencových luk, kde dosud roste například kosatec sibiřský, vrba rozmarýnolistá a jarva žilnatá. V roce 1996 zde byl zatím naposledy v Praze pozorován hořec hořepník. Na hostitelské rostlině (krvavec toten) žije modrásek bahenní. Na písčitých plochách mezi Klánovickým lesem a Xaverovským hájem se vzácně vyskytují psamofilní a subhalofilní druhy, např. kyprej yzopolistý a pomněnka různobarvá.

Přírodní rezervace Klánovický les byla zřízena k zachování cenných lesních společenstev. Je tu bezkolencová březová doubrava, biková doubrava a černýšová dubohabřina biková. Zajímavý je výskyt břízy pýřité a jejích kříženců s břízou bělokorou. Bohatá je avifauna s kání lesní, jestřábem lesním a puštíkem obecným.

V přírodní památce Xaverovský háj je chráněna mozaika zachovalých lesních společenstev. Ve východní části to jsou acidofilní a bezkolencové doubravy, lipové a habrové doubravy. Hnízdí zde celá řada ptačích druhů jako je pěnice černohlavá, budníček větší, žluva zelená a sedmihlásek hajní. Vyskytuje se zde téměř 20 druhů savců, mj. několik druhů netopýrů, kuna lesní a myšice křovinná.

K nejfotogeničtějším chráněným územím nejen tohoto přírodního parku, ale celé Prahy, patří přírodní rezervace V pískovně, která se rozkládá mezi Rokytkou a Svěpravickým potokem. V poměrně nedávné minulosti zde skončila těžba v pískovně a území bylo poměrně rychle zatopeno. Vznikl tak biotop, který zvláště za podzimních mlh připomíná šumavská blata. V území převládají mokřadní druhy rostlin jako kosatec žlutý, žluťucha lesklá, kakost měkký, ostřice pašáčor či dvojzubec trojdlílný. Druhově pestří jsou zdejší obojživelníci – a tak kromě skokana zeleného a skřehotavého tu najdeme i skokana hnědého a ropuchu obecnou. Místo je významnou tahovou zastávkou a hnízdištěm mnoha druhů ptáků vázaných na vodní plochu a mokřady jako je moudivláček lužní, lyska černá, potápka roháč, slípka zelenonohá či volavka popelavá.

Přírodní rezervace V pískovně je významnou tahovou zastávkou i hnízdištěm mnoha druhů ptactva

